

EUROOPA KÄSIRAAMAT

Mereõnnetuste vältimine ja kalurite ohutus

Berechja

Täname kõiki eksperte,
kes on aidanud seda
juhendit koostada, aga
eriti Irish Sea Fisheries
Board'i (BIM)

www.bim.ie

Küljendus
www.xlsgraphic.com

Illustratsioonid
Véronique Hariga
www.hariga.be

EUROOPA KÄSIRAAMAT

Mereõnnetuste vältimine ja kalurite ohutus

Euroopa Liidu poolt kaasrahastatav
merekalanduse sotsiaalpartnerite initsiatiiv. Mai 2007

- Selle käsiraamatu omanik on : .....
- Telefon : .....

See käsiraamat sisaldab minimaalnõudeid kalalaevadel töötavate kalurite ohutuse tagamiseks ja tervisekaitseks. See ei ole ei ohutustehnika juhend ja ei asenda ettenähtud väljaõpet, kuid loodetavasti tõstab teadlikkust ohutust puudutava väljaõppe, teadmiste ja kompetentsuse vajalikkusest. Selle käsiraamatu kasutamine ei välista omariiklike ja Euroopa Liidu seadusaktide täitmist.

Ettevaatust! Toimingud võivad olenevalt laevast erineda.

Mai 2007

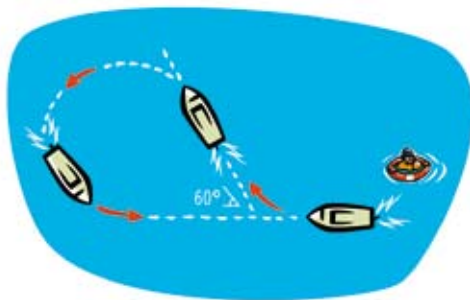
“Oli kell 8 õhtul. Viisin õhtusööki kambüüsist roolikambrisse. Meri oli tormine. Paat viskus jõuliselt laineorgu, ma kaotasin trepil tasakaalu ja kukkusin üle parda. Keegi ei näinud minu kukkumist. Oli pime. Kui kaua läheb enne, kui meeskond avastab minu kadumise? Kas nad üldse leiavad mind elavana?”

Thior, August 2006

“Mees-üle-parda”-olukorrad on kalalaevade puhul sagedased ja need lõpevad väga paljudel juhtudel inimelu kaotusega. Tähtis on sellisteks olukordadeks valmis olla – teada, kuidas meeskonnana käituda, et inimest veest kätte saada. Õppused ja arupidamised sellel teemal on parim viis olukorraks valmistumisel.

PÖÖRAKE LAEV
vettekukkunu poole. Visake päästerõngas vette ja jätke koht meelde.

Williamsoni pööre. Rooliratas järsult keerates suunake laev veesolijast mööda, kuni kurss muutub algse suuna suhtes 60°, seejärel keerake rooliratas vastassuunas, et viia laev tagasipöördekursile. Sellisel kursil on vettesattunud näha laeva ees.

VALIGE SOBIV VAATLUSKOHT
et hoida üle parda kukkunut vaateväljas ja juhendada kaptenit kannatanu juurde tagasipöördumisel.

TRANSMIT A "PAN PAN"

TÕMMAKE inimene veest välja tuulepoolselt küljelt, laeva madalaimas punktis.

KASUTAGE SOBIVAD PÄÄSTEVAHENDEID
nt ronimisvõrku, redelit, korvi, Jasoni liigendvõrku, päästelingu või liini.

ANDKE KANNATANULE ESMAABI.

Külmašokk on termin, mida kasutatakse kannatanu seisundi kirjeldamiseks peale ootamatut vettesattumist.

SÜMPTOOMID

Algne sügav hingeldamine.

Kiirenenud hingamine.

Paanika.

Südame löögisageduse suurenemine ja vererõhu tõus.

Püüdke hingamine saada kontrolli alla.

OHUD

Vee sissehingamine.

Uppumine.

Rabandus või südameatakk

RISKIDE VÄLTIMINE

Kasutage üle parda kukkumist tõkestavat varustust.

Kandke tunnustatud tüüpi päästevesti.

Kandke riideid, mis on hästi soojustatud ja veekindlad.

Kandke kuiva või märga sukeldumisülrikonda.

Hoidke millestki kinni ja ärge püüdke ujuda enne, kui eelpoolmainitud sümptoomid on kadunud.

Tulge veest välja niipea kui võimalik.

VÄLTIGE edasist soojuskadu.

KONTROLLIGE hingamisteid, hingamist ja pulssi.

SOOJUSTAGE KEHA, eriti aga pea

Kui vahetusriided on olemas, siis **VAHETAGE MÄRJAD RIIDED.**

ÄRGE ANDKE JUUA ALKOHOLI.

ÄRGE HÕÕRUGE kannatanu keha.

Hoidke kannatanu **PIDEVA JÄRELVALVE ALL.**

Alajahtumine või uppumine on suurimad riskid inimestele, kes oma laevast maha jäävad või õnnetuse tagajärjel üle parda kukuvad. Merevee temperatuuri tõttu võib inimese keha väga kiiresti niivõrd maha jahtuda, et inimene ei suuda end vees ise aidata. Isegi peale päästeparvelt päästmist on ikka veel võimalus, et päästetu võib surra alajahtumisse, kui ellujäämiseks vajalikke abinõusid ei rakendata.

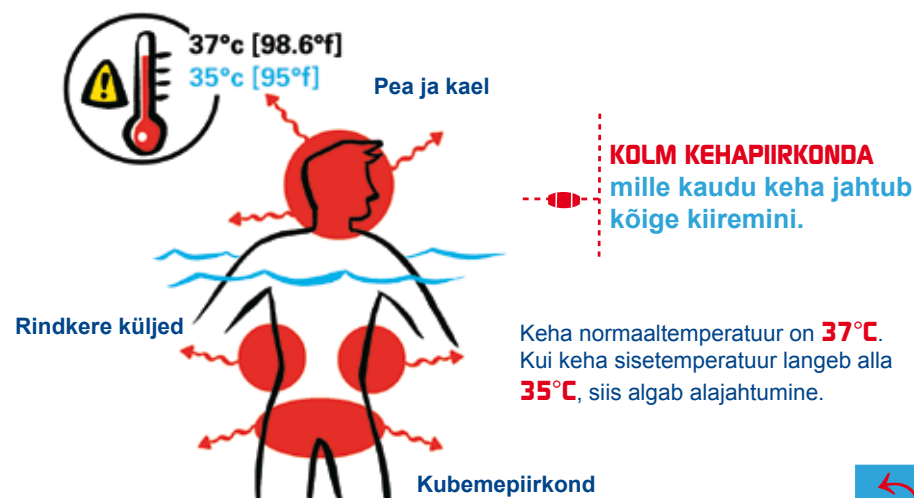
ÄRGE UJUGE, kui te ei ole turvalise koha vahetus läheduses

Kui olete üksi, laske veel end kanda **VÕIMALIKULT LIIKUMATULT**, ihoides põlvi vastu rinda ja käsi päästevesti all.

Kandke tunnustatud tüüpi **PÄÄSTEVESTI.**

Kui vees ollakse kahekesi või mitmekesi, siis **HOIDKE OMA KEHAD TIHEALT KOOS**

Ellujäämine on võime jääda ellu! Laeva mahajätmise otsus tuleb teha ainult siis, kui see on absoluutselt hädavajalik. Juhul, kui peate laeva maha jätma, siis ähvardavad teid mitmed ohud, millest mõned võivad põhjustada surma. Enamikel juhtudel põhjustavad surma alajahtumine ja uppumine.

LAEVALT LAHKUMINE

ÜLDHÄIRE

7 lühikest ja 1 pikk vile laevavilega või väikesel laeval häälega antav häire

5x

LAEVA SISERUUMIDES

Häirekellade pidev helisemine

Minge **ETTENÄHTUD KORRAS** tkogunemiskohta. Lahkuge laevalt **VAID** siis, kui seda on käskinud laeva kapten või vastutav isik.

Kui aeg ja asjaolud lubavad, siis **RIIETUGE** võimalikult soojalt. Kui võimalik, siis pange selga sukeldumisülilikond.

Pange selga **PÄÄSTEVEST**, järgides vastavaid juhiseid.

LAHKUGE LAEVALT

võimalikult kuivas olekus. Kui on vaja hüpata, siis seiske teki serval. Hoidke end paigal ja sirutage välja. Vaadake allpool asuv koht üle. Vaadake otse ette. Hoidke jalad koos.

ETTEVALMISTUSED LAEVALT LAHKUMISEKS.

Kui on piisavalt aega, siis **VÕTKE KAASA** järgmist:

- laeva avarii-raadiomajakas (EPIRB),
- otsingu- ja päästetransponder (SART),
- ultralühilaine (VHF) käsi-raadiojaam,
- värsket joogivesi,
- soe riietus,
- toitu.

Tehke selgeks, kuidas **PÄÄSTEPARVE** vette lasta.
Veenduge, et vangliin on laeva külge **KINDALT** kinnitatud.

VABASTAGE soringud.
VEESAKE päästeparv
TÕMMAKE vangliinist, et
päästeparv täis puhuda.

Tõmmake päästeparv laeva
KÕRVALE, et meeskond pääseks
päästeparvele märjaks saamata.

Kui kõik on pardal,
LÕIGAKE vangliin läbi.

Koguge **VEESUJUJAD** üles
AKTIVEERIGE
RAADIOMAJAKAS.

LIKUGE LAEVAST
EEMALE.

VEESAKE ankur.

PUMBAKE

päästeparve põhi täis.

Määrake **PAKKVAHID**

- Normeerige joogivesi ära, püüdke esimese õöpäeva jooksul vett mitte juua.
- Ärge sööge soolast toitu.
- Püüdke end mitte pingutada.

ÄRGE KUNAGI jooge merevett

SÄÄSTKE

signaaltulesid seni, kui
olete kindel, et suudate
tähelepanu äratada

ÄRGE PÜÜDKE

liikuda laeva
uppumiskohast
eemale.

**MEREL VEES ELLUJÄÄMISEKS ON OLULINE SAADA
ELUJÄÄMISALANE VÄLJAÕPE JA OMANDADA VASTAVAD TEADMISED.**

Isikukaitsevahendid kaitsevad inimesi jääkriskide eest, mis on jäänud peale kõikide võimalike riskide kõrvaldamise vahendite rakendamist meeskonnaliikmete ohtude eest kaitsmiseks. Isikukaitsevahendid on viimane abinõu. Isikukaitsevahendite hulka peab kuuluma tööriietus kaitsmiseks halva ilma eest. Isikukaitsevahendid tuleb hoida pidevalt heas korras ja need peavad vastama standardite nõuetele.

TÜÜPILISED ISIKUKAITSEVAHENDID ON JÄRGMISED.

- Päästevest
- Ujuvvest
- Veekindel ülikond
- Kindad (mitut tüüpi)
- Turvasaapad
- Kiiver
- Turvarakmed
- Kuulmiskaitseid
- Kaitseprillid

Kogu varustus peab olema selleks otstarbeks ette nähtud ja olema markeeritud CE-märgisega.

VÄLJAÕPE

Kõik meeskonnaliikmed peavad olema saanud väljaõppe isikukaitsevahendite nõuetekohaseks kandmiseks, näiteks osas, kuidas kasutada päästevesti, ujuvvesti, kuulmiskaitseid, turvarakmeid ja autonoomset hingamisaparaati.

TEENINDUS JA HOOLDUS

Meeskonnaliikmed peavad hoolitsema oma isikukaitsevahendite eest, hoidma neid heas korras ja teavitama kõikidest riketest või vigastustest kaptenit. Vigastatud või rikkis varustus tuleb asendada niipea kui võimalik. Mõned vahendid, nt ujuvvest, nõuavad regulaarset ülevaatust, iga-aastast teenindamist ja sertifikaadi uuendamist.

TÖÖRIIETUS

Ka tööriietus kuulub isikukaitsevahendite hulka ja see peab olema sobiv eeldatavatele merel valitsevatele tingimustele – ilmastikunähtustele ja temperatuurile.

- Tööriietus peab olema tihedalt vastu keha, sellel ei tohi olla lahtisi nööre või lõtvu kätiseid ja peab olema võimalikult vähe taskuid.
- Tekil käimisel tuleb kanda veekindlaid turvasaapaid.
- Niiske või halva ilma korral peab riietus olema hästi nähtavat värvi.
- Kalatrümmis töötamisel tuleb väga madalal temperatuuril kanda sobivat soojustatud riietust.
- Mastis või teisel pool parrast töötamisel tuleb kanda turvarihmu ja rakmeid.
- Kalade puhastamisel ja tükeldamisel tuleb kaitse tagamiseks kanda armeeritud kindaid.
- Kindad peavad tööks sobima, võimaldama sõrmedel liikuda ja liibuma vastu rannet.
- Valju müraga kohtades, nagu mootori- ja masinaruumis tuleb kanda kuulmiskaitsevahendeid.

Enne mereleminekut veenduge, et laevale ettenähtud turvavarustus on pardal. See võib päästa teie elu. Iga meeskonnaliige peab teadma, kus varustus asub ja kuidas seda hädaolukorras kasutada.

VÄLJAÕPE

Kõik meeskonnaliikmed peavad olema läbinud väljaõppe, mis käsitleb merel ellujäämist, üle parda kukkunud inimese päästmist, tulekahju kustutamist, helikopteriga päästmist ja laevalt lahkumist ning pardal asuva turvavarustuse kasutuselevõtu protseduure.

KASUTUSJUHENDID

Lugege tähelepanelikult läbi hüdrostaadi (HRU), päästeparve veeskamiseadiste, säratulede, avarii-raadiomajakate (EPIRB), otsingu- ja päästetransponderite (SART) ja liiniheiteseadmete kõik kasutusjuhendid. Avarii-raadiomajakad peavad olema registreeritud.

HOOLDAMINE JA TEENINDAMINE

Turvavarustus vajab hooldamist ja teenindamist. Kontrollige turvavarustuse sildid üle, et teha kindlaks nende kõlblikkus ja eriaandmed. Vaadake laeva logiraamatu kanded üle ja uuendage neid regulaarselt.

PÄÄSTEVESTID

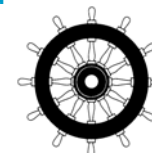
Päästevest peab olema võimeline hoidma inimest ujuvas olekus, suruma nägu üles ja pead vee kohale. Kalalaeval peab pardalt lahkumise puhuks iga pardalviibija jaoks olema tunnustatud tüüpi päästevest. See peab vastama SOLAS-konventsiooni nõuetele ning sellel peab olema vile, signaaltuli, tõmberihm ja ribahelkur. Selgapanekujuhised tuleb üles panna roolikambrisse ja teistesse nähtavatesse kohtadesse.

Hoidke päästevesti külmas ja hästi õhustatud kohas, mis on hästi ligipääsetav. Kui päästevest seest veega läbi imbub, siis ei ole see enam kasutatav ja tuleb kohe asendada.

ÄRGE KASUTAGE PÄÄSTEVESTI MITTESI-HIPÄRASELT, SELJATOENA, VENDRINA VÕI PÕLVEKAITSENA.

Tüüp ja markeeringud Kasutussoovitused

Rahvusvahelise mereorganisatsiooni (IMO) SOLAS-konventsioon ja EÜ direktiiv laevavarustuse kohta. Laevalt lahkumise juhised. Ei ole ette nähtud igapäevaseks kasutamiseks, kuna on mahukad ja neid tuleb hoida eritingimustes, kasutamiseks laevalt lahkumise olukorras.

PÄÄSTEVESTI SELGAPANEK

Võtke tavaks päästevesti kandmine juba enne hädaolukorra ilmnemist.

Järgige päästevestil olevaid selgapanekujuhiseid.

Ärge kandke päästevesti peal teisi riideid.

Pange päästevest selga, kui laevalt lahkute.

Enne vettehüppamist veenduge, et päästevest on turvaline ja hoidke selle kaelaosa kahe käega all.

Hüpake vette jalad ees.

PÄÄSTEPARVED

KÄSITSI VEESKAMINE

Võtke päästeparve kinnitusrihm lahti.
Avage vangliin.
Tõstke päästeparv aluselt lahti.
Tooge päästeparv laeva küljele.
Kinnitage vangliin kinnispunkti.
Veenduge, et veeskamiskoht on vaba.
VISAKE päästeparv vette.

Laske vangliin lõpuni lahti ja tõmmake sellest tugevasti.
Vedage päästeparv sellele asumiseks laeva kõrvale.

HOIDKE VEESKAMISJUHISEID

päästeparve kõrval ja õpetage kõiki meeskonnaliikmeid parve õigesti veeskama

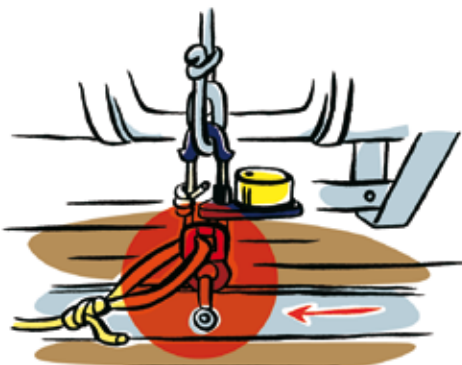
Päästeparv või päästeparved peavad mahutama vähemalt iga pardalviibijat.

Lastimine

- Paigutage päästeparv sellisesse kohta, kust seda on hõlbus vette lasta, kuid sinna, kus see jääb veepinnale, kui laev vajub enne päästeparve veeskamist.
- Paigutage päästeparv horisontaalasendis sobivale alusele, kinnitage Senhouse-ketihalsi ja nõrküliliga või hüdrostaadiga.
- Hoidke päästeparve värvi, suitsu, sädemete või tugeva laine või ülepiserdamise eest.
- Veenduge, et vangliin on kinnitatud koht-kindlalt või hüdrostaadi nõrkülile.

Hüdrostaad

- Pidage kinni tootja paigaldusjuhistest ja veenduge, et paigaldus on nõuetekohane.

SÄRATULED

Säratuled on tõhus vahend, millega saab ülelendavatele lennukitele ja läheduses asuvatele laevadele märku anda, et olete hädas ja vajate abi.

SÄRATULESID ON 3 PÕHITÜÜPI

- Punased, käeshoitavad säratuled pimedas kasutamiseks.
- Oranžid suitsuküünlad päevaseks kasutamiseks.
- Langevarjuga rakett-säratuled suudavad lennata 300 meetri kõrgusele ja neid kasutatakse tähelepanu tõmbamiseks suuremas piirkonnas.

SÄRATULEDE KÄSITSEMIN

- Säratuled on plahvatusohtlikud ja neid tuleb kasutada ettevaatlikult.
- Hoidke neid veekindlas pakendis.
- Kontrollige kõlblikkusaega.

- Iga pardalviibija peab teadma, kus säratulesid hoitakse ja kuidas kasutatakse.
- Enne kasutamist lugege säratulele olev kasutusjuhend kindlasti läbi.
- Ärge kasutage säratulesid, kui päästehelikopter on vahetus läheduses – siis järgige piloodi juhiseid

Helikopteriga tehtava päästeoperatsiooni korral tuleb olla väga ettevaatlik. Kõik pardalviibijad peavad kandma päästeveste ja võimaluse korral hästinähtavat riietust.

Kasutage oma asukoha tähistamiseks ja helikopterile tuule suuna näitamiseks **KÄESHOITAVAT SÄRATULD** – aga ainult siis, kui seda nõutakse. Ärge kunagi kasutage langevarjuga säratuld.

KUULAKE ÄRA fpiloodi poolt raadio teel antavad juhised, milles ta oma tegevusplaani selgitab.

JÄRGIGE kõiki piloodi poolt antavaid juhiseid.

Hädasolijate **ÜLESTÖSTMINE** toimub laeva ahtrist, seepärast hoidke ahtriosa vaba.

Niipea, kui helikopter on laeva kohal, **LÜLITAGE** radar kohe **VÄLJA**.

Enne vintsitrossi haaramist laske see **ALATI** enne vette vajuda, sest trossil võib olla staatiline elektrilaeng.

ÄRGE KINNITAGE vintsitrossi laeva külge.

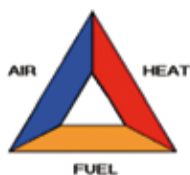

Pimedas toimuvate päästeoperatsioonide ajal peab laevatekk olema valgustatud. **ÄRGE SUUNAKE PROŽEKTORIT** pimedal ajal helikopteri suunas, sest piloot kasutab pimenägemisseadmeid ja seega võib valgus teda hetkeks pimestada.

Väljaõpe ja teadmised on parimad vahendid tule vältimiseks ja tõrjumiseks laeva pardal. Tulekahju korral on suurim surmaoht suits, mitte leegid. Suits on sageli väga mürgine, kuna see lähtub kasutatavatest sünteesmaterjalidest.

Tulekahju kolmnurk

Tule puhkemiseks peab olema 3 elementi: **KÜTUS, SOOJUS JA ÕHK**.

Tule summutamiseks tuleb tulekahju kolmnurgast üks külg eemaldada.

TOIMINGUD TULE AVASTAMISE JÄREL

ANDKE häire.

KOGUGE KOKKU kõik meeskonnaliikmed. Juhinduge **TULETÕRJEPLAANIST** (kui see laeva pardal on).

OTSIGE ÜLES lähim tulekustuti.
KUSTUTAGE tuli, kui võimalik.

Kui arvate, et kahjutuli on tõsine, siis **ANDKE** raadiohäire.

ISOLEERIGE TULI – sulgege uksed, luugid, ventilatsiooniluu- ugid, laevakorsten ja illuminaatorid.

ALUSTAGE piirtarindite jahutamist.

Toimingud MASINARUUMI TULEKAHJU korral

- Andke häire.
- Koguge pardalolijad kokku.
- Saate välja MAYDAY-signaal.
- Sulgege kütuse avariisiibrid.
- Seisake mootoriruumi ventilaatorid ja sulgege siibrid.
- Käivitage tuletõrjepump ja kerige tuletõrjevoolikud lahti.
- Käivitage paikne tulekustutussüsteem.
- Alustage piirtarindite jahutamist.
- Hoidke mootoriruum tihedalt suletuna, niikaua kui võimalik.

Varakult avastatud ja kiiresti kustutama hakatud kahjutule saab kontrolli alla ja kustutatud **KANTAVA TULEKUSTUTI** abil, tehes järgmist.

- Tooge kahjutule tõrjumiseks kohale tulekustutid.
- Õige kasutamise korral on tulekustutid väga tõhusad.
- Ärge kasutage mitte mingil juhul vett või vahtkustutit elektriseadmete kustutamiseks.
- Kui puudub ärasebitav märk, siis võib eeldada, et see tulekustuti on kasutatud.
- Ärge pange kasutatud tulekustutit kunagi enne oma kohale, kui see on uuesti laaditud.
- Hooldage ja teenindage tulekustuteid vähemalt kord aastas.

TULETÕRJEHARJUTUSED

- Peavad toimuma vähemalt üks kord 14 päeva jooksul.
- Veenduge, et kõik meeskonnaliikmed teavad oma kohustusi.
- Hingamisaparaatide kasutamiselast väljaõpet peavad tegema tuletõrjetõotajad.

TULEKAHJU VÄLTIMINE

Korra hoidmine, terve mõistus ja isiklik puhtusepidamine on parim viis tulekahju vältimiseks kalalaeval.

- Veenduge, et tulekaitseuksed sulguvad vabalt.
- Pidage kinni suitsetamiskeelust selleks mitteettenähtud kohtades.
- Ärge kasutage lahtist tuld kohtades, kus suitsetamine on keelatud.
- Ärge suitsetage magamisruumides.
- Kustutage sigarett ära ohutul viisil.
- Lülitage mittekasutatavad elektriseadmed välja.
- Ärge kuivatage rõivaid ja riidest esemeid pliidi kohal.

PEALE KALALAEVALE ASUMIST TEHKE KINDLAKS JÄRGMISED ASJAD

- Kogunemiskoha asukoht.
- Tulekustutite ja päästevarustuse asukohad.
- Evakuatsiooniteed eluruumidest ja tekialustest piirkondadest.
- Oma kohustused hädaolukorras.

TÜÜP	Markeerimisvärv	A tahked ained	B vedelikud	C gas	D metallid	E elektriseadmed
Vesi	Punane	✓	✗	✗	✗	✗
Vaht	Beež	✓	✓	✗	✗	✗
Süsihappegaas	Must	✓	✓	✗	✗	✓
Pulber	Sinine	✓	✓	✓	✓	✓

VÄLJAÕPE, TÄIENDHARJUTUSED JA TREENINGUD TÕSTAVAD TEIE TEADMUSTASET JA TAGAVAD, ET TE SUUDATE TULEÕNNESTUSEGA HAKKAMA SAADA.

**PIDAGE MEELES!
TULE SÜTTIDES OLETE TE MEREL ÜKSI.**

Püstuvus tähendab laeva omadust vees püstiasendisse jääda. Tähtis on hoida laeval olevad lisamassid võimalikult madalas kohas.

JÄLGIGE SADAMAS LAEVA ETTEVALMISTAMISEL JÄRGMISI REEGLEID

- Enne sadamast lahkumist veenduge, et laev on võimalikult täpselt püstseisus.
- Tehke kindlaks, et tekile ei ole paigutatud või kinnitatud mittevajalikke esemeid, mida saab kaldale jätta.
- Kõik, mida ei saa maha jätta, tuleb paigutada võimalikult allapoole.
- Kontrollige pilsivee taset regulaarselt ja pumbake see enne merele minekut välja.
- Kontrollige, et pilsivee väljapumpamisavad ei ole ummistunud.
- Kontrollige, et teki äravooluavad on heas korras ja tekidreenid on puhtad.
- Paigaldage pilsivee taseme häireseadised.
- Vältige mereleminekut kreenis laevaga.

LAEVA KONSTRUKTSIOONI MUUTMINE

ÄRGE MUUTKE LAEVA KONSTRUKTSIOONI, veo- ja püügiseadmeid ilma püstuvuse osas spetsialistidega konsulteerimata.

BALLASTI LASTIMINE JA LOSSIMINE

Ärge KUNAGI lastige või lossige ballasti ilma asjatundliku nõuandeta.

LASTIMINE

Tekile tuleb paigutada võimalikult vähe lasti. Last tuleb alati kinnitada. Tekil olev lahtine kala on sama efektiga kui vesi. Hoidke kalasaaki trümmis. Tekile jäänud vesi loob vabapinna ja tõstab laeva raskuskeskme asukohta. Hoidke väljavooluavad puhtad.

LAEVAL TÖÖTAMINE

Kalapüügiseadmete, nt traalide ja põhjavõrkudega töötamisel tuleb veoplokid paigutada **NII MADALALE** ja laeva teljele nii lähedale **KUI VÕIMALIK**.

Kui laeval sobiva tõmbepunktiga seadis puudub, siis tuleks kaaluda selle paigaldamist.

ÄRGE TÕSTKE PÜÜDEKORVE, VÕRKUSID, NOODAPÄRASID JNE põhjendamatu kõrgele.

Veest väljatõstetud last on sama jõuga laeva raskuskeskmele, kui last oleks lossipoomi otsas. Laev läheb kreeni.

KÕIKI SARNASEID OPERATSIOONE TOHIB TEHA VAID ÄÄRMISE ETTEVAATUSEGA!

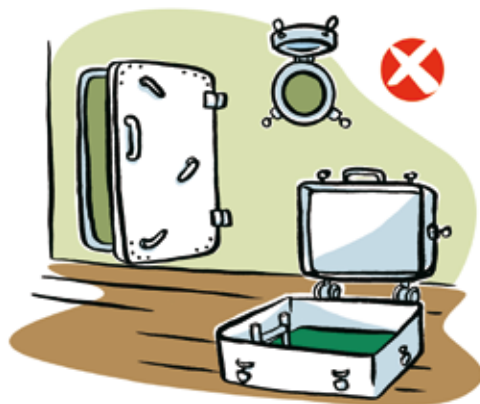

VABAPARRAS

Vabaparras on püstuvuse suhtes oluline tegur.

Vabaparras on tööteki kaugus veeliinist.

Ülekoormatud laeval on väga väike vabaparras või puudub see üldse. Ülekoormatus on laevade ümbermineku peamisi põhjuseid.

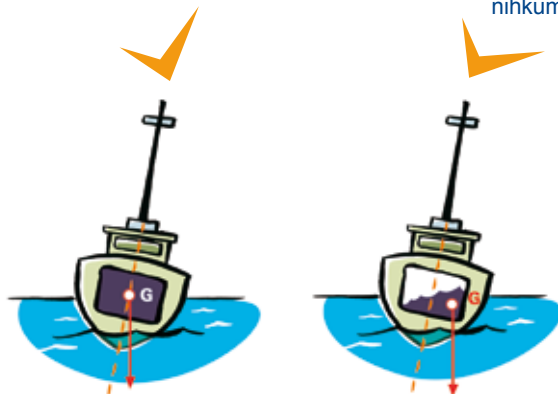
Liigvee riski korral **SULGEGE LAADLUUGID**, tekikäigud ja hoidke ka roolikambri ukсед ja aknad suletud.

MOOTORIRUUMI VÕI TEKI LUUGID ei tohi olla ventileerimiseks avatud ja läbipääsuks avatavad luugid tuleb sulgeda niipea, kui võimalik.

VABAPINNA EFEKT

Kui täidetud tankidega laev läheb kreeni, siis vedellast ei liigu. Tankide raskuse ei muutu ja seega mõju laeva stabiilsusele puudub.

Osaliselt täidetud tankis või kalatrummis hakkab last laeva liikumise ajal nihkuma.

SEE, NN VABAPINNA MÕJU SUURENDAB LAEVA ÜMBERMINKEKU OHTU. Raskuse liigub üle külje, tehes laeva sellega ebastabiilseks. Vabapinna mõju vältimiseks hoiduge tankide ja lastiruumide osalisest täitmisest niipalju kui võimalik.

Lisateavet laeva stabiilsuse kohta saate laeva püstuvusjuhendist või kinnitatud püstuvuse andmelehel.

Me oleme sageli libisemise, komistamise või kukkumise ohus ja paljudel kordadel me neid ohtusid isegi ei märka või ei teadvusta sellise ohu mõju meie tervisele ja turvalisusele. Iga pardalviibija on kohustatud olema ettevaatlik enda ja oma kaaslaste suhtes. Te olete kohustatud teatama kõikidest ohtudest, õnnetusjuhtumitest ja välditud õnnetustest.

RISKIDE VÄLTIMINE

- Hoidke kõik tööpiirkonnad puhtad.
- Hoidke põrandad puhtad.
- Kui midagi kukub, siis pühkige pind puhtaks.
- Märgistage ohupiirkonnad.
- Tagage töökohal piisav valgustus.
- Teavitage kõikidest võimalikest riskidest.
- Koristage põrandalt ära kõik takistused.

LIBISEMISE, KOMISTAMISE JA KUKKUMISE VÕIMALIKUD PÕHJUSED

- Mittevastavad jalanõud.
- Liigne kiirustamine.
- Ebaühtlane tekk, põrand või astmelised pinnad.
- Lahtine või kulunud põrandakate.
- Libedad põrandad.
- Õli, määrded, vee, pulbri, graanulite või geelide mahaajamine.
- Ebapiisav valgustus.

Esmabi on viivitamatu ja esmane kannatanu abistamine õnnetuse või äkkhaigestumise korral. Meeskonnaliikmeid tuleks julgustada, et nad läbiksid esmaabikursuse. Kõikidel kalalaevadel peab olema nõuetekohane esmaabikomplekt.

MEREL ANTAV ESMAABI

Abi vajamise korral saatke VHF-raadiojaamaga välja sõnum Pan-Pan või Mayday, niipea kui võimalik..

TRANSMIT A "PAN PAN"

TOIMINGUD ENNE MERELEMINEKUT

Tagage, et pardal on vähemalt üks inimene, kellel on esmaabialane väljaõpe.

KONTROLLIGE, KAS ESMAABIKOMPLEKT ON NÕUETEKOHASELT KOMPLEKTEERITUD NING SEDA HOITAKSE KINDLAS JA KUIVAS KOHAS.

Veenduge, et pardal on nõuetekohane sidevarustus ning teie ja teised meeskonnaliikmed teavad, kuidas seda hädaolukorras kasutada.

MITTEREAGEERIV KANNATANU

HINGAMISTEED

Kontrollige, kas hingamisteed on vabad.

Kallutage pea taha ja tõstke lõug üles.

Kontrollige suud, kui seal on võõrkehi, siis eemaldage need.

HINGAMINE

Vaadake, kas rinnakorv tõuseb ja langeb või kas suust on kuulda hingamiskahinat.

VERERINGE

Kui pulss puudub, tuleb alustada taaselustamist (CPR), mille puhul teha 30 korda rindkere kompressiooni ja seejärel 2 korda kunstlikku sissehingamist.

SUUST-SUHU HINGAMINE

Kui kannatanu ei hinga normaalselt, siis on parim viis kannatanu kopsude täispuhumiseks suust-suhu hingamine.

ÄGE VEREJOOKS

- Pange kindad kätte, et vältida nakkuse levikut.
- Suruge haava kohale.
- Tõstke vigastatud kehaosa üles ja toetage seda (välja arvatud luumurru korral).
- Siduge haav sidemega kindlalt kinni.

LUUMURRUD

- Kui te kahtlustate luumurdu, siis fikseerige kehaosa keha külge kolmnurksidemetega.

SILMAVIGASTUSED

- Kõik silmavigastused on potentsiaalselt ohtlikud. Kui midagi on silmas, peske silma puhta veega või füsioloogilise lahusega suletud pakendist. Ärge püüdke eemaldada midagi, mis on silma kinni jäänud.

LÄMBUMINE

Lämbumispõhjused hapnikupuuduse tõttu on järgmised :

- Uppumine
- Gaasi sissehingamine
- Hingamistakistused
- Vedeliku sattuminehingamisteedesse.
- Kõripitsitus
- Surve rinnale

ABI OSUTAMINE

Vabastage kannatanu õnnetuskohast ja kõrvaldage kannatanult vigastuse tekkepõhjus. Kutsuge meditsiiniabi ja alustage vajaduse korral elustamist.

DOKUMENTEERIMINE

Heaks tavaks on päevikusse üles kirjutada kõik vigastumis- ja haigestumisjuhtumid, millesse te olete kaasatud.

Kandke päevikusse järgmised andmed :

- Õnnetuse juhtumise kuupäev, kellaaeg ja koht.
- Vigastatu või haigestunu nimi ja amet.
- Vigastuse või haiguse üksikasjade ja esmaabi kirjeldus.
- Kannatanu esmaabile järgnenud toiming (nt läks tagasi tööle, saadeti koju või haiglasse).
- Õnnestusjuhtumiga tegelenud isiku nimi ja allkiri.

ESMAABI PÕHIKOMPLEKT

Vaadake teie laevakategooriale vastava meditsiinivarustuse laiendatud nimekirja veebilehelt: www.refope.org

Kuni viie inimese jaoks peab esmaabivahendite põhikomplekt sisaldama vähemalt järgmisi vahendeid :

- Antiseptiline haavalahus, pudel 60 ml – 1tk või steriilsed haavatampoonid – pakk 10 tk.
- Ühekordse kasutusega aplikaator – 1 pakk, 10 tk (steriilsete haavatampoonide olemasolul ei ole vaja).
- Ühekordse kasutusega oksekott – 1 tk.
- Kleepplaastrid – 12 tk.
- Marlside 2,5 x 4,5 m – 2 tk (ei ole vaja, kui haavaside on koos kinnitussidemega).
- Volditud kolmnurkside 100 cm, 2 haaknõela – 2 tk.

- Steriilne kompress-side, ca 7,5 cm x 12 cm – 2 tk.
- Steriilne haavasideme marli 7,5 cm x 7,5 cm – 4 tk.
- Pintsett – 1 tk
- Silmapadi kattega või teibiga – 1 tk.
- Esmaabi andmise aruanne – 1 tk.
- Käärid, 10 cm – 1 paar.
- Marlside rull 1,2 cm x 4,6 m – 1 tk (ei ole vaja, kui haavaside on koos kinnitussidemega).
- Desinfitseeriv lahus, pudel 30 ml – 1tk, või desinfitseeritud haavatampoonid – pakk 10 tk.
- Elastne side 7,5 cm x 5 m – 1 tk.
- Taskuformaadis termotekk – 1 tk.
- Kätepuhasti – 1 tk, või puhastusrätikud – 1 pakk.
- Polsterdatud lahas – 1 tk.
- Põletushaava side 10 cm x 10 cm – 1 tk.
- Esmaabijuhend – 1 tk.

ABI KUTSUMINE

KUI VAJATE MEDITSIINIABI, SIIS VÕTKE ÜHENDUST LÄHIMA MERE-RAADIOJAAMAGA VHF KANALIL 16 VÕI SAGEDUSEL 2182 MF
Raskuste korral saatke kiirsõnum Pan Pan järgmiselt.

Valige kanal 16 või sagedus 2182 MF.

Vajutage saatenuppu ja öelge aeglaselt ja selge häälega:

Pan Pan, Pan Pan, Pan Pan.

All Stations (korrake 3 korda)

This is: ... (korrake oma laeva nime 3 korda).

My position is: ... (teatage asukoha laius- ja pikkuskraadid või tegelik peiling ja kaugus teadaolevast punktist.....Kui te seda ei tea, siis ärge hakake oletama).

I require... (kirjeldage, millist abi te vajate, nt: "I require medical assistance").

Over – see tähendab, et palun vastake.

Laske nüüd saatenupp lahti ja kuulake vastust.

Hoidke saatjat kanalil 16 või sagedusel 2182 MF, et juhiseid kuulata.

Kui te midagi ei kuule, siis korrake sõnumit.

MAYDAY-KUTSUNG

Kasutatakse juhul, kui laeva ähvardab tõsine ja vahetu hädahoht ("Grave and Imminent danger").

KONTROLLIGE, et teie raadio on sisse lülitatud ja suurimal võimsusel.

VALIGE KANAL 16 ning rääkige aeglaselt ja selgelt.

Vajutage hädasageduse automaat-väljakutse (DSC) nuppu **DISTRESS** ("Merehäda").

THIS IS

(korrake oma laeva nime 3 korda)

POSITION

(asukoha laius- ja pikkuskraadid või tegelik peiling ja kaugus teadaolevast punktist).

I AM

Sõnastage probleem (uppumine, tulekahju jne).

I REQUIRE IMMEDIATE ASSISTANCE (MA SOOVIN MEDITSINIABI).

LISATEAVE

Pardalolijate arv, rakendatud abinõud. Loetlege häda-sidevahendid, nt avarii-raadiomajakas, otsingu-päästetransponder, säratuled.

PEALE EDASTAMIST

- RLaske saatenupp lahti ja oodake vastust.
- Hoidke saatjat kanalil 16.
- Kui te midagi ei kuule, siis korrake sõnumit.

Enne mingi koormuse tõstmist või liigutamist otsustage, kas seda saab teha mehaaniliste vahendite, nt kraana, losspoomi, tali või muude seadmete abil. Kui te peate seda tõstma käsitsi, siis järgige allpoolkirjeldatud samme.

Kas te vajate selle tõstmiseks **ABI?**
KÕRVALDAGE oma liikumisteelt takistused ja tõkked.

SEADKE END KINDLALT PAIKA.

PANGE TÕSTETAV RASKUS MAHA ja seadke kohale.

- Võtke raskusest kindlalt kinni.
- Hoidke raskust vastu keha.
- Vältige pöörmist ja kummardumist.
- Hoidke pead üleval.
- Hoidke õlgasid ja puusi samas suunas.
- Kui hoiate raskust kindlalt, vaadake ainult edasisuunas.

Ärge tõstke või liigutage suuremat raskust, MILLEGA SUUDATE KERGELT HAKKAMA SAADA!

Kalalaeval on mootoriruum väga piiratud suurusega, seetõttu on selle korrashoid töö ohutuks korraldamiseks, ligi- ja väljapääsuks väga suure tähtsusega. Mootoriruumid võivad olla mehitatud või mehitamata. Enne mehitamata mootoriruumi minekut ja kohe peale sealt tagasitulekut teavitage sellest laeva vahimeest. Kontrollige mootoriruumi ja selles asuvaid seadmeid perioodiliselt.

MOOTORIRUUMIDE SISSEPÄÄSUD

- Redelid peavad olema heas seisundis ja turvaliste käsipuudega.
- Laskuge mootoriruumi tagakeha eespool.
- Ärge mitte mingil juhul hoidke õlivaate või prahti redeli all, sest need võivad põhjustada tulekahju ja vääratamisohtu.
- Hoidke läbikäigud vabad ja heas korras.
- Mootoriruumi luugikaaned ja võred peavad olema turvalised.
- Käsipuud ja kaitsepiirded peavad olema turvalised ja olema kohtades, mis takistavad juhuslikku kukkumist pöörlevatele seadmetele.

EVAKUATSIOONITEED

- Kõiki väljapääsusi ja evakuatsiooniteid tuleb regulaarselt kontrollida ja veenduda, et need on vabad.
- Evakuatsiooniluukide lukusteid ja hingesid tuleb liigutades üle kontrollida, et need liiguksid vabalt.
- Veenduge, et tekile avanevad evakuatsiooniluugid ei ole tõkestatud.
- Kui laev on mehitatud, siis veenduge, et kõik sadama lukustusseadised on eemaldatud.

TÖÖTERVISHOID

- Kandke sobivaid isikukaitsevahendeid, nt kuulmis-, nägemis-, pea-, jalgade- ja kätekaitsevahendeid (kohustusmärke).
- Kasutage naha kaitseks ja nahapõletiku vältimiseks kätepesuseepi ja kaitsekreemi.

- Pühkige mahavalgunud õli viivitamatult ära, et vältida libisemist ja tulekahju tekkimist.
- Kõik lahtised esemed tuleb kindlalt ja turvaliselt kinnitada.
- Riivistage kõik ukse ja luugid, et nende iseeneslikku liikumist tõkestada.
- Hoidke markeeringud ja märgistused puhtad.

MÜRA

- Kui masinad töötavad, siis kandke kuulmiskaitsevahendeid, et oma kuulmist kaitsta.

HÄIRESIGNAALID

- Tehke selgeks kõik masinaruumi häired ja signaalid ning nende tähendus.
- Kontrollige häiresignalisatsiooni töötamist regulaarselt.
- Veenduge, et häiresignaale on kuulda üle masinamüra ja kuulmiskaitseid kandes.

VALGUSTUS

- Valgustage kõiki tööpiirkondi, läbikäike ja masina taga olevaid teenindusalasid nõuetekohaselt.
- Kontrollige reeglipäraselt avariivalgustust.

MADALAD RUUMID

- Madalad ripptorustikud tuleb tähistada hoiatusmärkidega.
- Ringi liikumise ajal tuleb olla ettevaatlik, et vältida pea- ja kaelavigastusi.
- Vigastuste vältimiseks tuleb torud ja teravad servad polsterdada.

LIIKUVAD SEADMED JA KUUMAD PINNAD

- Liikuvad või pöörlevad seadmed tuleb varustada kaitsepiiretega, et nendega tahtmatut kontakti sattumist tõkestada.
- Kui töö on lõpetatud, siis tuleb enne taaskäivitamist seadmete kaitsepiirded oma kohtadele tagasi panna.
- Kuumad pinnad ja torustikud tuleb tõkestada või isoleerida.
- Pidage meeles, et seadmed võivad käivituda kaugjuhtimise teel või automaatselt.

ELEKTRISEADMED

- Enne elektriseadmetel töötamist tuleb need pinge alt vabastada, kaitsmed välja võtta, väljalülitatud asendisse lukustada ja hoiatussiltidega tähistada.
- Akud peavad asuma akukastis, mille ülaossa on paigaldatud ventilatsioonitoru, mis suundub välistekile.
- Akukasti ülevaatomisel kasutage kandelampe pingega 24 V.

ENGINE ROOM EMERGENCIES

Vee sissetungimine

- Kontrollige regulaarselt pilsivee häireseadmeid.
- Kontrollige regulaarselt veetorustike töökindlust ja seisundit.
- Kontrollige pilsivee torustikke ja sulgege ventiilid, kui torustik ei ole kasutusel.
- Veenduge, et pilsiveepumba merevee imiventil on suletud.
- Harjutage käitumist pilsivee sissetungimisel tekkivas hädaolukorras.

TULEKAHJU

- Harjutage käitumist tulekahju korral.
- Kui laeval on paikne tulekustutussüsteem, siis õppige tundma selle töö põhimõtet.

KÜLMUTUSAGENSI LEKE

- Tehke endale selgeks, kuidas käituda külmutusagensi lekke korral.
- Külmagaasid võivad põhjustada lämbumist ja hingamisraskusi..

Laevaköök on kalalaeval tavapärane kohtumiskoht ning seetõttu väga koormatud ja riskialdis, kus võib tekkida tulekahju ja esineda põletusi, kõrvetamist auruga, libisemist, kukkumist ning võimalik saada toidumürgitust.

RISKIDE VÄLTIMINE

- Toidu valmistamisel tuleb gaasipliidi avapõletitega olla väga ettevaatlik.
- Ärge kuivatage rõivaid ja riideesemeid pliidi kohal.
- Ärge jätke gaasipliiti mitte mingil juhul järelvalveta.
- Gaasiballoone ei tohi kunagi hoida köögis, vaid tuleb hoida hästi ventileeritud kohas või tekil. Kui gaasiseadmeid ei kasutata, siis veenduge, et kraanid on suletud. Gaas on õhust raskem ja võib koguneda laevaköögi alla või langeda laeva alla.
- Hoidke ümber pliitide kaitsepiirdeid ja kasutage pliidi kohal pottide paigalhoidmiseks tõkkeraame või piirikuid.

- Tehke kindlaks, kus asuvad tulekustutustekk ja tulekustuti.
- Laevaköögi tulekustutusvahendid ei tohi olla veega töötavad.
- Ärge kasutage kalalaeva pardal sügavaid praadimispotte.
- Ärge kunagi kallake vett kuuma rasva peale, sest vesi aurustub ja paiskab rasva potist välja ning see võib põhjustada põletust.
- Laevaköögi põrand peab olema kaetud libisemisvastase matiga.
- Elektriseadmed peavad olema nõutavas töökorras, rikked tuleb kõrvaldada viivitamatult.
- Kasutage kuumade toidunõude tõstmisel pliidikindaid.
- Konservide avamiseks tohib kasutada ainult konserviavajat.

NOAD

- Hoidke kõiki nugasid, hakkimisriistu ning saagisid teravate ja puhastena.
- Kontrollige, et nende käepidemed on kindlalt kinnitatud ja ei ole rasvased.
- Hoidke lõikeriistu hoidikus või eraldi sahtlis.
- Ärge jätke lõikeriistu kunagi pingile või kraanikaussi vee alla, kus nende terad võivad käsi vigastada.

HÜGIEEN

- Peske käed alati enne toiduvalmistamist ja söömahakkamist puhtaks.
- Valmistoituleb hoida külmikus.
- Hoidke köögis piinlikku puhtust, et vältida näriliste (rotid, hiired) ja putukate (kärbseid, prussakad) levimist, kes võivad toitu rikkuda ning sellega meeskonna tervist ohustada. Andke köögijäätmed sadamas ära.
- Külmkambritel peavad olema sisemised avamisseadised ja avariisignalsatsioon, mida saab külmkambri seest sisse lülitada. Külmkambritesse sisenevad töötajad peavad külmkambrit tundma, et nad oleks pimedas võimalised ukse ja signaalsiooniülitit üles leidma.

Alkoholi, ravimite ja narkootikumide kuritarvitamine võivad tekitada kalalaeval tõsiseid probleeme. Narkootikumide toomine kalalaeval pardale on keelatud ja nende omamine ning kasutamine pardal on andestamatu ja ei ole lubatud. Kui alkohol on pardal lubatud, siis nähke ette kord, mis korraldab juurdepääsu ja tarbimist.

ALKOHOL JA NARKOOTIKUMID MÕJUTAVAD JÄRGMIST

- Võimet vastu võtta õigeid otsuseid.
- Töötajate koordineeritust.
- Masina juhtimist ja selle töö hindamist.
- Kontsentreeritust ja valvsust.

KONTROLL ALKOHOLI, RAVIMITE, NARKOOTIKUMIDE ÜLE

- Ärge tooge pardale illegaalseid narkootilisi aineid.
- Ärge kasutage pardal illegaalseid narkootilisi aineid.
- Kui pardal on alkohol lubatud, siis ärge jooge liiga palju või enne seda, kui te peate tööks valmis olema.
- Ärge töötage mehaaniliste seadmetega või minge vahikorda, kui olete narkootikumide või alkoholi mõju all.

KURNATUS

- Kurnatus on füüsiline või psüühiline üleväsimus, mis ei võimalda teil nõuetekohaselt ja turvaliselt töötada ning ohustab teie elu ja teisi meeskonnaliikmeid.

KURNATUSE VÄLTIMINE

- Tagage meeskonnale piisav puhkeaeg.
- Tagage, et öises vahis on erinevaid tegevusi, mis hoiavad vahimehi aktiivses olekus.
- Kui peate vajalikuks, siis paigaldage vahtkonna järelevalvesüsteem.

MILLIST TEAVET ANNAVAD MARKEERINGUD? LUGEGE OMA TERVISE JA OHUTUSE HUVIDES MARKEERIMISKLEEBISED ALATI LÄBI.

Igapäevaselt kasutatavad kemikaalid on nt kütus, õlid, pesuvahendid, värvid, liimid, pleegitid, puhastus- ja desinfitseerimisvahendid. Need on igapäevases elus vajalikud, kuid võivad olla ka ohtlikud.

Nende vale kasutamise korral on järgmised ohud :

- Tulekahju puhkemine.
- Põletuse põhjustamine.
- Tervise kahjustamine.
- Keskkonna reostamine.

OHUHOIATUSED

 E - Explosive	 O - Oxidising	 F+ - Extremely Flammable	 F - Highly Flammable	 T+ - Very Toxic
 T - Toxic	 Xn - Harmful	 C - Corrosive	 Xi - Irritant	 Dangerous for the Environment

Kemikaali kohta lisateabe saamiseks küsige kemikaali tarnija käest kemikaali andmelehte (SDS). Kemikaali andmelehtedes on kemikaali kohta esitatud enim tehnilist ja üksikasjalikumaid andmeid ning seda, kuidas kemikaali ohutult kasutada, hoiustada, tule eest kaitsta, esmaabi anda ning milliseid isikukaitsevahendeid kasutamisel kanda, kuidas jäätmeid utiliseerida jne. PIDAGE MEELES! HOIUSTAGE TÜHJE NÕUSID OHUTULT.

Laeval kasutatakse mitmeid ohutusmärke, mis aitavad teil vastu võtta turvalisi ja õigeid otsuseid ning teavitavad teid ohtudega seotud seikadest. Signaalide ja häirete eesmärgiks on tähelepanu tõmmata, aga ohtusid need ei kõrvalda.

MÄRGID ON JAOTATUD JÄRGMISTESSE GRUPPIDESSE.

MÄRK	GRUPP	KASUTUSNÄIDE
	Keelumärgid	Stoppmärgid. Keelumärgid (sisenemine keelatud). Hädaseiskamisseadised.
	Hoiatus- või ohumärgid	Ohtude tähistamine (kuum pind, lahtine leek, plahvatus, elektrilöögi oht, kemikaalist lähtuv oht jne). Tähistavad astmeid, ohtlikke läbipääsusi, tõkkeid.
	Kohustavad märgid	Kohustab kandma isikukaitsevahendeid, nt kuulmiskaitsevahendeid.
	Hädaabi märgid	Tähistavad evakutsiooniteid ja evakuatsiooni väljapääsusi. Kogunemiskohad, dušš, esmaabi- ja päästejaamad.
	Tulekustutusvahendite märgid	Tulekustutusvahendite asukoha tähistamine.

Elektritoite katkemise korral juhivad teid hädaolukorras evakueerimisel helenduvad märgid.

ALLPOOL ON NÄITED LAEVA PARDAL KASUTATAVATEST EVAKUEERIMIS-, TULEOHUTUS- JA OHUTUSMÄRKIDEST

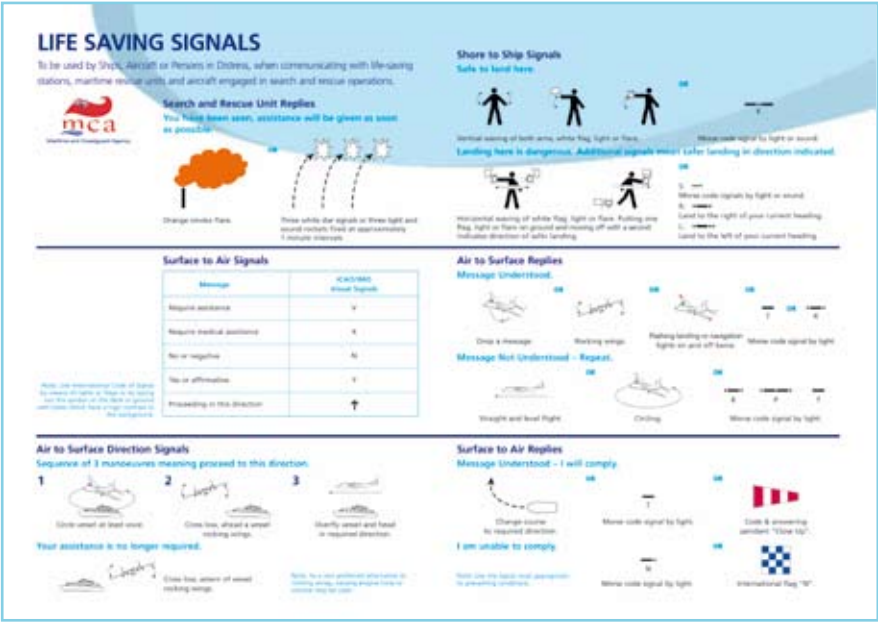

TUTVUGE OMA LAEVA PARDAL ASUVATE OHUTUSMÄRKIDEGA !

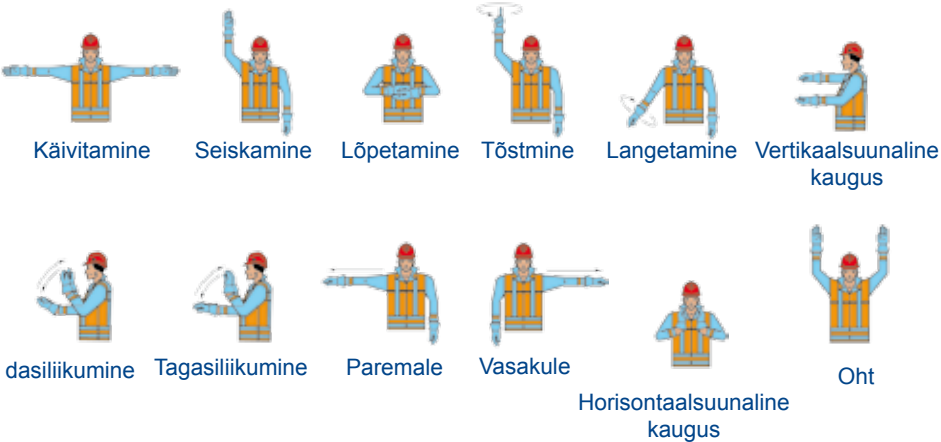
JUHENDAVAD MÄRGID

Ettevaatust! Enne tekikraana või mehhanismidega töötamise alustamist veenduge, et olete õigesti aru saanud juhtseadmetega lülitatavatest liikumis- või pöörlemissuundadest.

SIGNAALID TÄHELEPANU TÕMBAMISEKS

VINTSI- JA KRAANAOPERATSIOONIDE MÄRGUANDED

Laevaomanikud ja töötajad peavad hindama ohutus- ja terviseriske ning võtma meetmeid töötajate kaitsetaseme tõstmiseks protsessi abil, mis annab riskihindamiseks. Seda protsessi saab jagada mitmeks sammuks. Riskihindamise eesmärgiks on teha, kui laevaomanikul või operaatoril, aidata kindlaks määrata kohad ja toimingud, mis võivad töötajate tervist ja turvalisust ohustada. See aitab teil otsustada, kas on otstarbekas teha ümberkorraldusi või rakendada ettevaatusabinõusid. Riskihindamine ei ole ainult paberil tehtav harjutus, vaid teie enda ohutuse kontrollimine.

SEE EI OLE TEIE LAEVA OHUTUSKONTROLL.

TERMINITE SELGITUS

Oht	Vigastuse võimalik allikas
Risk	Vigastuse tekkimise võimalus
Õnnetus	Mittesoovitud sündmus, mis tekitab kehavigastuse, seadmekahjustusi või keskkonna-, vara-, tootmiskahjusid.

RISKIHINDAMISE 5 OLULIST SAMMU

SAMM 1. Määrake kindlaks oma laeva ohutegurid.

- ☐ Käige laeval ringi ja kirjutage üles pardal esinevad ohud.
- ☐ Kaasake ohtude kindlakstegemisel meeskond.

SAMM 2. Tehke kindlaks, kes võib vigastada saada ja millisel moel.

- ☐ Tuvastage ohustatud meeskonnaliikmed: laevamehaanik, tekimadrus, noor või kogemusteta töötaja ja üksikisik.

SAMM 3. Hinnake riske ja otsustage, millised ettevaatusabinõud on piisavad või mida veel saab ette võtta, pidage nõu oma meeskonnaga ning võtke arvesse järgmist.

- ☐ Järgige vastavust standarditele ja kõikidele riiklikele õigusaktidele.
- ☐ Järgige üldtunnustatud tööstusharustandardeid.
- ☐ Järgige häid tavasid.
- ☐ Vähendage ohuteguritega seotud riski mõistliku määran.

SAMM 4. Dokumenteerige oma avastused.

- ☐ Riskihindamise tulemused tuleb dokumenteerida ja neist teavitada kõiki meeskonnaliikmeid.

SAMM 5. Vaadake riskihinnang läbi ja tehke vajadusel parandused järgmistel juhtudel.

- ☐ Vähemalt kord aastas või ohutegurite muutumise korral.
- ☐ Peale iga tööoperatsiooni, varustuse või töökorralduse muutmist.

Tehke sammud igale ohutegurile, mis on sammus 1 tuvastatud.

ÄRGE TEHKE HINDAMIST ÜLIKEERULISEKS !!!

RISKIHINDAMINE ON EUROOPA LIIDU POOLT PANDUD KOHUSTUS JA SEE TULEB LÄBI VIIA KÕIKIDES TÖÖKOHTADES, KAASA ARVATUD KALANDUS. RISKIHINDAMISE TULEMUSED TULEB DOKUMENTEERIDA JA SELLEKS ON MITMEID VÕIMALIKKE VORME.

Riskihindamise tulemina on teil olemas turvaline töösüsteem, mis aitab teil välja selgitada vajaduse väljaõppeks ja individuaalkaitsevahendite kasutamiseks.

LAEVA ANDMED	RISKIHINDAMINE	RISKIDE HINDAMISE LÄBIVAATAMINE
Nimi	Läbiviija	Kuupäev
Registreerimisnumber	Kuupäev	
Pikkus OL	Alkiri	

SAMM 1	SAMM 2	SAMM 3
Ohutegurite loetelu	Ohuteguritest tuleneva riskiga seotud inimeste või inimeste gruppide loetelu	Töökoha kontrolltoimingute loetelu. Tehke vajaduse korral kindlaks täiendavad kontrolltoimingud ja võetavad meetmed.
Näide. Kukkumine üle parda	Meeskonnaliige	1. Tagage tekil töötamisel ohutus. 2. Kandke tekil viibides päästevesti. 3. Ärge küünitage end töötades üle reelingu. 4. Reelingu läheduses või selle taga töötades kasutage turvaliini. 5. Mastis töötamisel kasutage turvaliini.

OMAKEELSE LISATEABE SAAMISEKS PÖÖRDUGE VEEBILEHELE

Euroopa Tööohutuse ja Töetervishoiu Agentuuri riskihindamise osa “EU Risk Assessment Essentials” ja väikeste kalalaevade riskianalüüsi lk 38:

- ☐ European Agency for Safety and Health at Work
<http://osha.europa.eu>

Kõik õnnetused ja vigastused tuleb dokumenteerida laeva logiraamatus või õnnetuste aruanderaamatus. Õnnetused tuleb dokumenteerida niipea, kui võimalik ja aruanne peab sisaldama allpoolmainitud teavet. Aruanded tuleb edastada võimalikult kiiresti, nt telefoni, faksi või elektronkirja teel selle riigi ministeeriumile või ametile, kus laev on registreeritud.

ÕNNETUSE DOKUMENTEERIMINE JA SELLEST TEAVITAMINE ON LAEVA KAPTENI KOHUSTUS.

TEAVITADA TULEB JÄRGMISTEST ÕNNETUSTEST JA JUHTUMITEST

- Surm või haigestumine.
- Raske või tõsine tööõnnetus.
- Avariiohtlik olukord.
- Laevarike.
- Laevaavarii.
- Laeva karilejooks.
- Laevatulekahju.

ARUANDES SISALDUV TEAVE

Õnnetuse esmaaruanded peavad sisaldama võimalikult täpset teavet järgmiste üksikasjadega:

- laeva nimi ja IMO poolt väljaantud ametlik number või kalalaeve number,
- laevaomanike nimed ja aadressid,
- laeva kapteni või juhi või vastutava töötaja nimi,
- õnnetuse toimumise kuupäev ja kellaaeg,
- lähte- ja sihtsadam,
- õnnetuse toimumiskoha laius- ja pikkuskraad või geograafiline asukoht,
- pardal toimunud õnnetuse korral selle toimumise koht laeval,
- ilmastikutingimused,
- teise õnnetuses osalenud laeva nimi ja kodusadam,
- surmasaanute ja vigastatute arv, nende nimed, aadressid ja sugu, õnnetuse üksikasjade lühikirjeldus, kaasa arvatud õnnetuse põhjustanud sündmuste järjestus,
- vigastuste ja tekkinud keskkonnasaaste ulatus ning laevasõiduohud

RASKE TÖÖÕNNETUSE PUHUL ON VIGASTUSED JÄRGMISED :

- igasugune luumurd,
- jäseme või selle osa kaotamine,
- õlaliigese, puusa, põlve või selgroo nihestus,
- nägemise kaotus (ajutine või alaline),
- silma torkevigastus,
- muud:
  - alajahtumine või teadvuse kaotus,
  - elustamist vajav vigastus,
  - vigastused, mis vajavad haiglaravi või muud eriravi rohkem kui 24 tunni jooksul,
  - vigastused, mis vajavad voodirežiimi merel rohkem kui 24 tunniks.

Tõsises tööõnnetuses saadud vigastusele järgneb kalalaeval pardalviibinu:

- töövõimetus pikemaks ajaks kui kolm päeva, õnnetuse juhtumise päev kaasa arvatud või
- toimetamine maale.

EUROOPA ASUTUSED JA ORGANISATSIOONID

- Euroopa Liit
<http://europa.eu>
- EUR-LEX (Euroopa seadused)
<http://eur-lex.europa.eu>
- Euroopa Tööohutuse ja Tötervishoiu Agentuur
<http://osha.europa.eu>
- REFOPE (Euroopa võrgustik merekalandussektori töötajate väljaõppeks ja töölevõtmiseks)
www.refope.org
- Europêche (EL Kalandusettevõtete Riiklike Organisatsioonide Ühendus)
www.europeche.org
- Üldine Põllumajandusliku Koostöö Komitee (COGECA)
www.copa-cogeca.be
- Euroopa Transporditöölise Föderatsioon (ETF)
www.etf-europe.org

RAHVUSVAHELISED ORGANISATSIOONID

- Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO)
www.ilo.org
- Maailma Terviseorganisatsioon (WHO)
www.who.int
- Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO)
www.imo.org
- ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon (FAO)
www.fao.org

Seda käsiraamatut saab alla laadida mitmes keeles järgmistelt veebilehtedelt::

<http://www.europeche.org>
<http://www.etf-europe.org>
<http://www.refope.org>

Saatke oma kommentaarid käsiraamatu tulevaseks redigeerimiseks järgmisele aadressile:

europeche@europeche.org

Loodame, et käesolev käsiraamat annab teile vajalikku teavet ja abi.
Francisca Martinez Toledo
Projektijuht
Europêche

[illegible]This image shows a full page of a document template designed for handwriting practice or general writing. It consists of approximately 20 evenly spaced, horizontal blue dashed lines running across the width of the page. The background is plain white, providing a clear contrast for the lines. There are no margins, text, or other markings present on the page.